

Riikliku alkoholiregistri kasutusjuhend

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Väliskasutaja vaade.....	3
2.1. Esileht.....	4
2.2. Registripäringud.....	4
2.3. Blanketid.....	6
2.4. Õigusaktid.....	6
2.5. Kontakt.....	6
2.6. Uudised.....	6
2.7. KKK.....	6
3. Sisselogimine süsteemi.....	7

1. Sissejuhatus

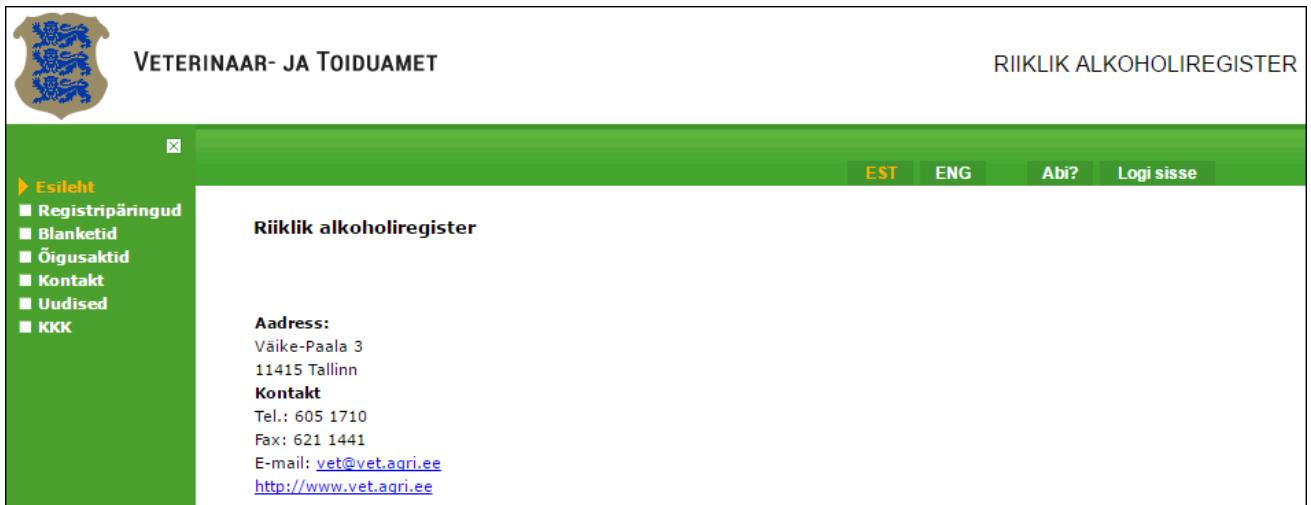
Riikliku Alkoholiregistri infosüsteem (edaspidi süsteem) on veebisüsteem, mis võimaldab kasutajatel sisestada, muuta ning vaadata andmeid Riiklikus Alkoholiregistris.

Infosüsteem asub aadressil <http://alkoreg.agri.ee/alkor>. Juurdepääsuks on vajalik veebilehitseja (nt Google Chrome, Internet Explorer 5.5+ või Mozilla Firefox 2.0+ jt). Veebilehitseja seaded peavad lubama krüpteeritud liiklust (<https://>).

2. Väliskasutaja vaade

Väliskasutajatele ehk anonüümsele kasutajale lubatud funktsioonide kasutamiseks ei ole siselogimine vajalik. Süsteemi sisenemiseks tuleb veebilehitseja sisestada süsteemi aadress.

Seepeale avaneb väliskasutaja vaade (*Joonis 1*).

Joonis 1: Avalik vaade.

Lehekülje ülemises paremas nurgas kuvatakse neli viidet:

- **EST** – kuvab lehekülje eestikeelse versiooni, lehekülje avamisel laetakse see versioon automaatselt;
- **ENG** – kuvab lehekülje ingliskeelse versiooni. Selles versioonis kuvatakse vaid VTA kontaktandmed, dokumentiblanketid ja viide VTA töötajate kontaktandmete juurde. Tagasi eestikeelsesse versiooni pääseb viitega [EST];
- **Abi?** – avab uues aknas käesoleva süsteemi väliskasutaja juhendi pdf-versiooni;
- **Logi sisse** – avab sisselogimise vaate, mille kaudu sisekasutajad pääsevad süsteemi mitteavalike funktsioonide juurde.

Süsteemi funktsioonid käivitatakse lehekülje vasakus servas rohelisel menüüribal asuvate viidetega. Hetkel aktiivne menüüvalik värvub oranžiks (*Joonis 2*).

Valikutega activeeritud vormid kuvatakse lehekülje paremal küljel asuval valgel alal.

Menüü on võimalik kahandada ekraani vasakusse serva, et kuvatavat lehekülge paremini näha. Selleks tuleb klõpsata menüül asuvat nuppu [x] (*Joonis 2*). Menüü saab taasavada nupuga [>].

Joonis 2: Menüüriba.

Osade menüüvalikute alla on grupeeritud teatavad alamfunktsioonid. Vastaval valikul klõpsates ilmuvad need menüüribile valikupealkirja alla.

Menüül ilmuvad valikud sõltuvad süsteemi kasutaja õigustest. Järgnevalt kirjeldatakse väliskasutajatele võimaldatud valikuid.

2.1. Esileht

Esileht (meenüüst valik: Esileht) avatakse automaatselt süsteemi sisenemisel. Esilehel kuvatakse Riikliku Alkoholiregistri kontaktandmed.

2.2. Registripäringud

Registripäringute (menüüst valik: Registripäringud) kategoорias on võimalik esitada Riikliku Alkoholiregistri andmebaasile kahte liiki päringuid: „Registrisse kantud alkohol” ja „Kehtetuks tunnistatud kanded”. Päringu esitamiseks valige alammenüüst vastav päringuliik. Päringuid saab piirata filtri abil.

2.2.1. Päring Registrisse kantud alkohol

Päring (menüüst valik: Registripäringud > Registrisse kantud alkohol) võimaldab vaadata Riiklikusse Alkoholiregistrisse kantud alkoholitooteid. Päringu esitamiseks tuleb päringufiltris (Joonis 3) täita teile vajalik väli (väljad) sobivate tingimustega.

The screenshot shows a search interface titled "Registrisse kantud alkohol". It contains several input fields and dropdown menus:

- Toote nimi: [Text input field]
- Taotleja: [Text input field]
- Tootja: [Text input field]
- Päritoluriik / lähtekoht: [Dropdown menu]
- Toote liik: [Dropdown menu]
- Registrikande nr.: [Text input field]
- Registrikande kuupäev: [Text input field] - [Calendar icon] - [Text input field] [Calendar icon]

At the bottom are two buttons: "Puhasta filter" (Clear filter) and "Otsi" (Search).

Joonis 3: Registrisse kantud alkoholi filter.

- **Toote nimi** väljale saab kirjutada otsitava toote nimetuse või osa sellest, viimasel juhul annab päring tulemuseks kõik kirjed, mille tootja nimi sisaldb väljale sisestatud osalist nimetust (nt kõik kirjed mis sisaldavad tähte „t“).
- **Taotleja** väljale saab sisestada toote Alkoholiregistrisse kandmist taotlenud juriidilise või füüsilise isiku nime või osa sellest. Päring töötab analoogselt eelmise väljaga.
- **Tootja** väljale on võimalik sisestada alkoholitootja nimi või osa sellest. Päring töötab analoogselt eelmise väljaga.
- **Tootjariigi** rippmenüüst valige alkohoolse toote tootjariik. Kui teised väljad on tühjad, kuvatakse päringu tulemusena kõik valitud riigis valmistatud tooted. Tehtud valiku tühistamiseks valige rippmenüüst kõige ülemine (tühi) valik.
- **Päritolumaa** rippmenüüst valige alkohoolse toote päritolumaa. Kui teised väljad on tühjad, kuvatakse päringu tulemusena kõik valitud riigid pärinevad tooted. Tehtud valiku tühistamiseks valige rippmenüüst kõige ülemine (tühi) valik.

- **Toote liigi** rippmenüüst valige alkohoolse toote liik. Kui teised väljad on tühjad, kuvatakse päringu tulemusena kõik seda liiki tooted. Tehtud valiku tühistamiseks, valige rippmenüüst kõige ülemine (tühji) valik.
- **Registrikande numbriga** välj võimaldab otsida toodet selle registrikande numbri või numbri osa järgi. Tulemuses numbrit ei kuvata.

Kui olete filtri oma päringu esitamiseks sobivalt konfigureerinud, klõpsake nuppu [Otsi] (Joonis 3). Tulemused ilmuvalt filtri all olevasse tabelisse (Joonis 4). Vaikimisi ühel leheküljal kuvatakse 40 kirjet. Vajadusel saab suurendada ridade arvu valides tabeli kohal paiknevast rippmenüüst „Ridade arv“ ühel leheküljal kuvatavate kirjete arvu. Minna järgmisesse või eelmisesse tulemuste lehekülge saab noolte <<>> abil.

Kirjete arv:		19	☒	Ridade arv:		40	<input type="button" value="▼"/>			
	Reg kpv	Toote nimi	Tootja nimi	Taotleja nimi	Päritolu riik / lähtekoh	Toote liik	Maht	Etanolisisaldus %vol	Märkused	Pildid
1	02.01.2015	Hea Õlu test	Õlekörs OÜ	Suurtootja AS	Eesti	Õlu	33 cl	4,7		2
2	02.01.2015	Expert Blanc Tradition	Internationale Test	Test Test	Prantsusmaa	Kaitstud päritolunimetusega vein	75 cl	13		3

Joonis 4: Registrisse kantud alkoholi päringu tulemused.

Kirjete sorteerimiseks kindla veeru andmete järgi klõpsake veeru pealkirjal.

Otsingufiltril kõigi väljade tühjendamiseks vajutage nuppu [Puhasta filter] (Joonis 3).

Tabelis kuvatakse iga päringuparameetrile vastava toote kohta:

- Reg kpv – toote registrisse kandmise kuupäev;
- Toote nimi – alkohoolse toote nimetus;
- Tootja nimi – alkohoolse toote valmistanud firma;
- Taotleja nimi – alkohoolse toote registreerimistaatluse esitanud isik või ettevõte;
- Tootja riik – alkohoolse toote valmistanud riik;
- Päritolumaa – alkohoolse toote päritolumaa;
- Toote liik – alkohoolse toote tüüp;
- Maht – alkohoolse toote üksuse (purk, pudel) maht;
- Etanolisisaldus %vol – alkohoolse toote kangusprosent;
- Märkused – viide kuvab uues aknas märkuste välja toote registreerimistaatluselt. Akna sulgemiseks klõpsake vasakut hiirenuppu suvaliseskohas väljaspool märkuse akent.

Tabeli kirjete eksportimiseks MS Exceli tabelisse klõpsake tabeli kohal oleval Exceli logol. See genereerib otsingutulemusse haaratud kirjetega xls-faili ja avab hüvikaknas valiku, mis lubab genereeritud faili kas avada või salvestada. Tulemusse haaratud kirjete arv kuvatakse tabeli kohal „Kirjete arv:“ juures (Joonis 4).

2.2.2. Päring Kehtetuks tunnistatud kanded

Päring (menüüst valik: Registripäringud > Kehtetuks tunnistatud kanded) võimaldab otsida alkoholiregistris kehtivuse kaotanud kirjeid.

Otsingufilter on analoogne eelmises punktis kirjeldatud filtriga (Joonis 3). Kui olete filtri oma päringu esitamiseks sobivalt konfigureerinud, klõpsake nuppu [Otsi]. Tulemused ilmuvalt filtri all olevasse tabelisse. Vaikimisi ühel leheküljal kuvatakse 40 kirjet. Vajadusel saab suurendada ridade arvu valides tabeli kohal paiknevast rippmenüüst „Ridade arv“ ühel leheküljal kuvatavate kirjete arvu. Minna järgmisesse või eelmisesse tulemuste lehekülge saab noolte <<>> abil.

Kirjete sorteerimiseks kindla veeru andmete järgi klõpsake veeru pealkirjal.

Tulemustabelis kuvatakse iga päringuparameetritele vastava toote kohta needsamad andmed, mis eelmise päringu korral (*Joonis 4*) ning veel kaks veergu lisaks neile:

- Reg nr – kehtetu kande endine registreerimisnumber Alkoholiregistris;
- Välja kantud – alkohoolse toote kehtetuks tunnistamise kuupäev. Kuupäev on viide, millel klõpsates kuvatakse uues aknas otsuse vormil sisestatud väljakandmise põhjus. Akna sulgemiseks klõpsake vasakut hiirenuppu suvalises kohas väljaspool põhjuse kuvamise akent.

Kirjete arv:		3643				Ridade arv:		40			
	Reg kpv	Toote nimi	Tootja nimi	Tootleja nimi	Päritoluriik / lähtekoht	Toote liik	Maht	Etanoolisisaldus %/vol	Välja kantud	Märkused	
1	13.06.2012	Tume Õlu test	Asutus test OÜ	Asutus test OÜ	Eesti	Õlu	33 cl	6,7	07.05.2017	Välisvormistuse muutus.	
2	16.05.2012	Väga hea õlu	Firma 1 Test	Firma 1 Test	Venemaa	Õlu	50 cl	4,2	16.05.2017	Välisvormistuse muutus	

Joonis 5: Kehtetuks tunnistatud kannete päringu tulemused.

Tabeli kirjete eksportimiseks MS Exceli tabelisse klõpsake tabeli kohaloleval Exceli logol. See genereerib otsingutulemusse haaratud kirjetega xls-faili ja avab hüpinkaknas valiku, mis lubab genereeritud faili kas avada või salvestada. Tulemusse haaratud kirjete arv kuvatakse tabeli kohal „Kirjete arv:” juures (*Joonis 5*).

2.3. Blanketid

(Menüüst valik: Blanketid). Selles vaates saab avada või arvutisse salvestada Riikliku alkoholiregistri dokumendipõhjasid. Dokumendipõhja vaatamiseks või salvestamiseks klõpsake selle nimel ja valige kas „Ava” või „Salvesta”.

2.4. Õigusaktid

(Menüüst valik: Õigusaktid). Selles vaates on viide Veterinaar- ja Toiduameti kodulehe õigusaktide sektssiooni juurde, kus saab vaadata Riikliku alkoholiregistri tööga seonduvaid õigusakte. Viitel klõpsates avaneb õigusaktide lehekülg uues aknas. Õigusaktid on jagatud kahte kategooriasse: siseriiklikud ja Euroopa Liidu õigusaktid.

2.5. Kontakt

(Menüüst valik: Kontaktid). Selles vaates on viide Veterinaar- ja Toiduameti kodulehe kontaktandmete sektssiooni juurde. Viitel klõpsates avaneb kontaktandmetelehekülg uues aknas. Töötajad on lehel jagatud VTA osakondadele vastavalt alamkategooriatesse.

2.6. Uudised

(Menüüst valik: Uudised). Selles vaates saab lugeda Riikliku Alkoholiregistri tööga seonduvaid uudiseid. Uudise pealkirja ees kuvatakse selle sisestamise kuupäev. Uuemed uudised kuvatakse nimekirja alguses.

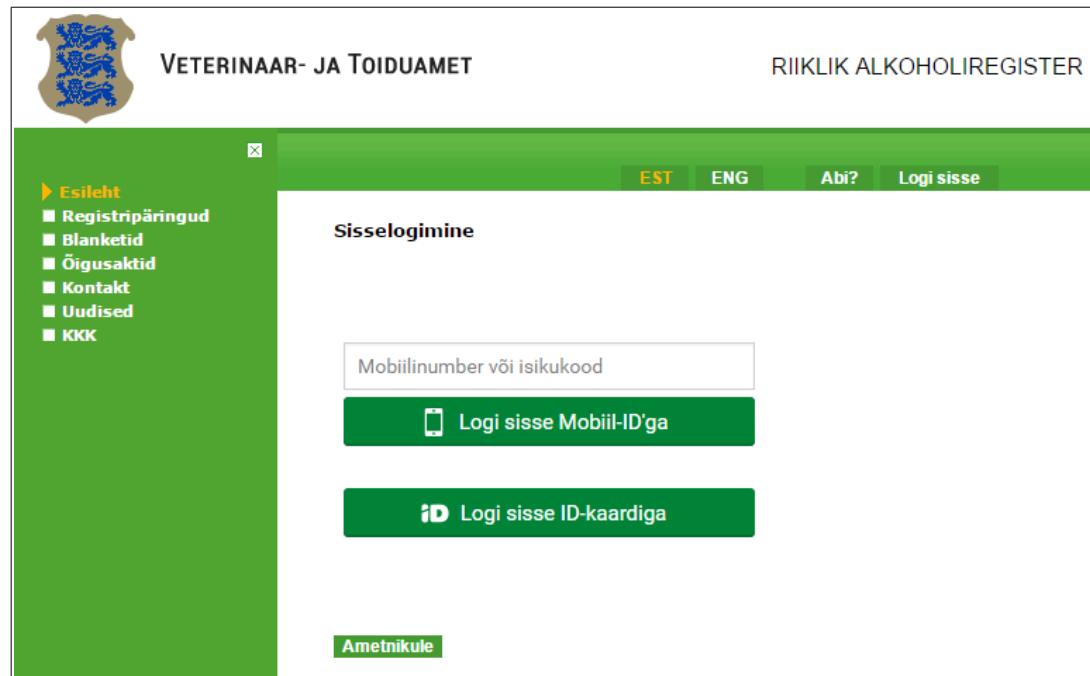
2.7. KKK

(Menüüst valik: KKK). Korduma kippuvad küsimused. Selles vaates näete vastuseid Alkoholiregistri kasutajate poolt sagedamini esitatud küsimustele.

3. Sisselogimine süsteemi

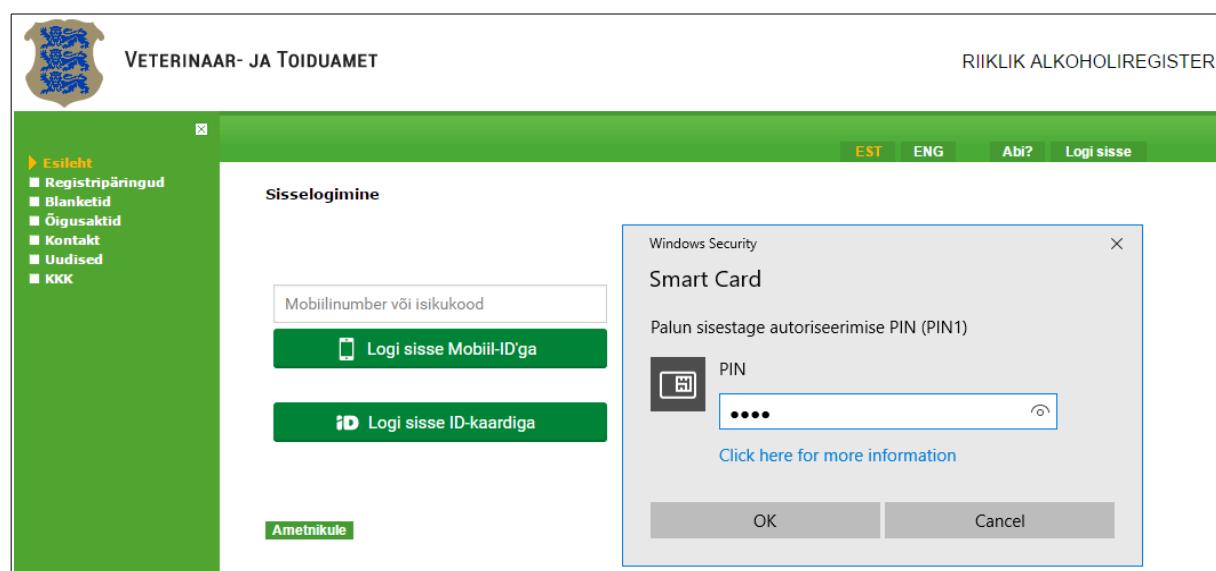
Keskkonna kasutamiseks on vajalik sisse logida ID-kaardi, Mobiil-ID või kasutajanime ja parooli abil. ID-kaardiga logimiseks on vajalik ID-kaardi, ID-kaardi lugeja ja ID-kaardi tugitarkvara (saadaval leheküljelt www.id.ee) olemasolu. Mobiil-ID kasutamiseks on vaja eelnevalt sõlmida vastav leping oma mobiilioperaatoriga.

Sisenemiseks tuleb avalikus süsteemi esilehe vaates vajutada nupule [Logi sisse] (ekraani paremas ülanurgas). Avanenud sisselogimise vaates saab ennast tuvastada ID-kaarti või Mobiil-ID abil (*Joonis 6*).

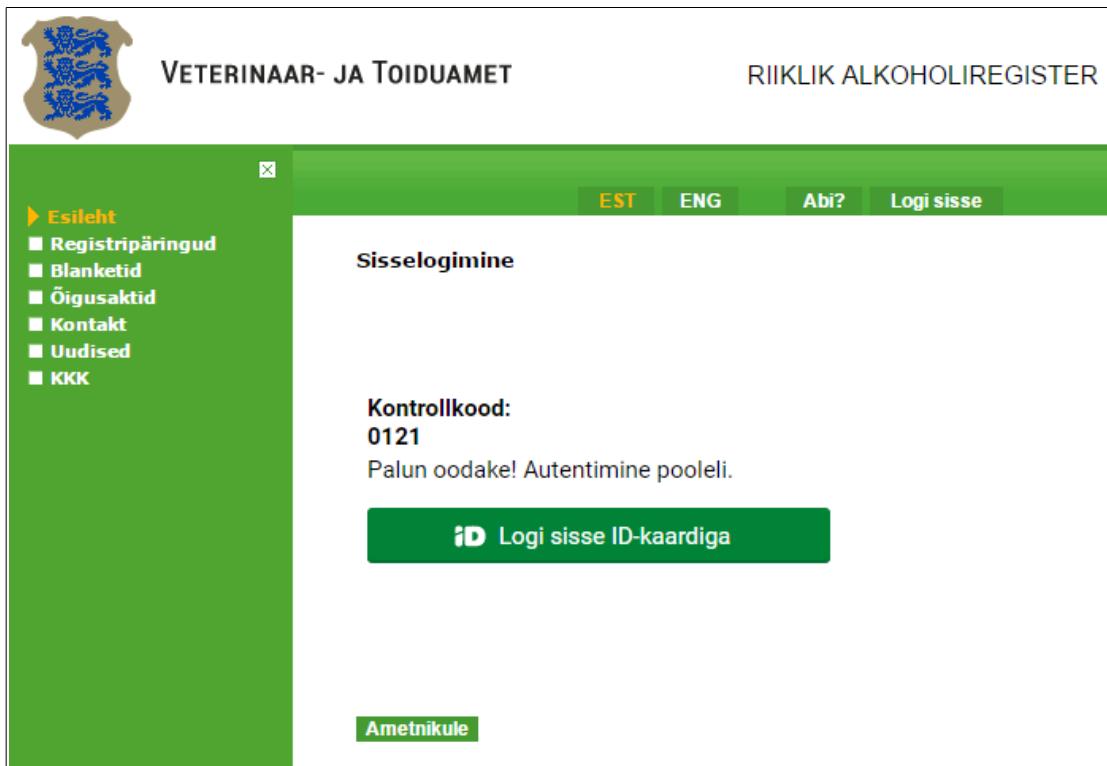
Joonis 6: Sisselogimise võimalused.

ID-kaardiga logimiseks asetage ID-kaart kaardilugejasse ning jälgige juhiseid. Sisselogimiseks on vajalik sisestada PIN1 (*Joonis 7*).

Joonis 7: Sisselogimine ID-kaardiga.

Mobiil-ID kasutamiseks kirjutage lahtrisse oma mobiilinumber (võib kasutada +372 prefiksit, kuid see ei ole kohustuslik) või isikukood ja vajutage [Logi sisse Mobiil-ID'ga]. Siis saadetakse mobiilile teenussõnum koos ekraanil nähtava 4-kohalise koodiga. Sõnumi infos peab olema autentija nimi (antud juhul on selleks „PM Portaal“). Kui nimi on õige ja kood identne, tuleb mobiilis sisestada Mobiil-ID PIN1 (*Joonis 8*).

Joonis 8: Sisselogimine Mobiil-ID'ga.

ID-kaardi või Mobiil-ID'ga sisseloginud kasutaja suunatakse Rolli valimise vaatesse.

Siseloginud kasutaja toimingute võimalustest süsteemis vt failist „Riikliku alkoholiregistri kasutusjuhend ettevõtjale“.